

(که کمتر نمی شود داد) همین میزان است .

بنده همچو تصور می کنم اینکه یک مبلغی که برای یک نفر آنها در سال معین شده گزاف بنظر میرسد همچو فرضی نشود که با بیصطالحه کی با عدم مراقبت در تدوین اینماده پیشنهادی کرده ایم تمام مراقبتها را در کمیسیون بوده شده است و استدعا دارم آقایان دیگر اشکال بفرمایند رئیس - آقای زعیم (اجازه)

آقای میرزا سید حسن زعیم - اگر چه در این موضوع توضیحات بقدر کافی داده شده و آقای معاون وزارت مالیه هم تقاضا کردند بهمین شکل گذشته شود بنده فقط تذکر می دهم باینکه ما از دول غیر همجوار خودمان بازم مستشار داریم و مستخدمین جلب کرده ایم و ممکنست احتیاج ما را الزام بکند که باز هم جلب بکنیم و در این جا هم صحبت شده که یک کمک خرجی بدیم که پول زیاد تر بشود تا مستشار لا بقتری جلب کرده باشیم ولی یک نکته است می خواهم عرض کنم آن این است که این اعتبار اینماده اینطور میرساند که مقصود دادن گرایه خانه است و ما باین وضعیت فعلی که هم بیرونی و هم اندرونی داریم هر قدر هم متحمل باشیم هیچوقت از این حدود که حساب میکنم تجاوز نمی کند و آقایان مستشاران بولات هم بروند سوای همان همدان و مشهد که اسم بردند خیلی کمتر از این مبلغ می شود باین جهت بنده گمان می کنم برای اینکه در آیه هم دولت های وقت .

برائز این مراقبت و موافقت زیاد دچار اشکال نشوند بهتر این است که با این حسن نظری که مجلس در استخدام آقایان امریکائی بوسیله دکتر میلیسیو دارد ایشان هم باید این چک و چانه ها را بزنند و ضرر ندارد که همان صدور باشد و این نظر خوبست .

وزیر مالیه آقایان همچو صحبت میفرمایند مثل این که دکتر میلیسیو در این کار از برای خودش منافعی در نظر دارد . در صورتیکه نظر دکتر میلیسیو در این باب این است که شرایطی باو داده شود که در آن شرایط بتواند اشخاص مناسب تری را انتخاب و استخدام کند و این هم آقایان باید در نظر داشته باشند که نمیتوان توقع داشت مستخدمین از خارجه (از امریکا و غیره) بایران آورد که بیایند این جا بطور درویشی زندگی کنند اگر بخواهد بیاید و خدمت بکنند و زندگانی خوب و عالی داشته باشد نباید بر او ملامت کرد .

ما خودمان از برای مالکت خودمان اگر لازم بشود از خودمان کم بکنیم و

بخودمان بدیم یا همان را در راه مملکت بدیم البته صحیح است و یک چیز است که مایه افتخار خودمانست اما از یک خارجه میاید بمملکت ما نمیتوانیم توقع داشته باشیم اینجا بیاید زندگانی درویشی بکند .

چرا نباید مثل لردها زندگی کنند؟ البته بنده هم خوشوقت میشوم اگر مستشارهای ما زندگانی درویشی بکنند و از ما خارج زیادی نخواهند

بلکه اگر بشود مجانی هم برای ما تمام شود

ولیکن یک شخص خارجی برای این میاید اینجا که زندگی خوب بکند و حقوق خوب بگیرد .

برای این میاید که اگر خدمت میکنند پس اندازه هم داشته باشد .

این مسائل را آقایان در نظر داشته باشند و بالاخره باز بنده تکرار میکنم که ما اشخاصی را از زوری جبر نیآوریم و با اختیار خودمان میآوریم و اگر می دانیم نمی ارزد بهتر اینست نیآوریم و حالا که بنا است به اختیار خودمان بیاوریم و باید آثار اراضی کنیم و بیاوریم و این را هم در نظر داشته باشند .

چندی قبل هم این را اینجا عرض کردم .

اداره گمرک که امروز ما داریم و توسط مستخدمین باژیکی اداره میشود و یک وقتی بود که عده شان زیاد بود و قریب چهل نفر بودند و آنوقت هم لازم بود زیاد باشند ملاحظه بفرمائید که امروز بعد از چند سال چه نتیجه عائد دولت ایران شده .

چیزی که در واقع هیچ نبود و هیچ عایداتی برای دولت نداشت و اگر چیزی هم بدست میآمد در جیب مردم میرفت حالا کار بجائی رسیده است که سالی هفده هیجده کروور عائدی برای دولت ایران دارد و شاید امسال بیست کروور عائدی بدولت بدهد .

میفرمایند ما پول نداریم؟ حالا تخم میباشیم بعد عایدات بر میداریم .

رئیس - آقایانیکه پیش نهاد آقای آقا سید یعقوب را قابل توجه می دانند قیام فرمایند

(چند نفری برخاستند)

رئیس - قابل توجه نشد .

ضمناً پیشنهاد آقای شریعت زاده و آقای شیروانی هم رد شد .

شیروانی - خیر پیش نهاد من آنطور نبود . اجازه میفرمائید؟ مقدمه اش فرق دارد

رئیس - اگر پیشنهادتان در آن زمینه نبود .

آن اظهارات را چرا فرمودید؟ شیروانی - اگر اجازه میفرمائید توضیح عرض کنم؟

رئیس - بفرمائید شیروانی - آقایان پیشنهاد کرده اند که تهیه منزل یا بخود مستخدمین را گذار شود یا دولت اینکار را بکند ولی بنده پیشنهاد کرده ام دولت مکلف است منزل و اثاثیه برای آنها تهیه کند نه خود آنها و این فرق دارد

رئیس - بقیه پیش نهاد ها اگر اجازه میفرمائید بماند برای بعد از تنفس

جمعی از نمایندگان - صحیح است (در این موقع جلسه برای تنفس تعطیل و پس از نیم ساعت مجدداً تشکیل گردید)

رئیس - پس از پایانزده دقیقه تا امل جلسه را ختم میکنیم جمعی از نمایندگان - چرا مگر چه شده است؟

رئیس - عده کافی نیست - آقایان هم نمی خواهند تشریف بیاورند .

(مجلس نیم ساعت قبل از ظهر ختم شد)

رئیس - مجلس مقدس شورای ملی حسین پیرنیا

منشی م شهاب
دکتر احتشام طباطبائی

جلسه صد و شصت و چهارم صورت مشروح مجلس یوم سه شنبه بیست و دوم اردیبهشت ۱۳۰۴ مطابق هجدهم شوال ۱۳۴۳

مجلس دو ساعت و سه ربع قبل از ظهر ریاست آقای آقامیرزا حسین پیرنیا تشکیل گردید .

(صورت مجلس یکشنبه بیستم اردی بهشت را آقای آقا میرزا شهاب قرائت نمودند)

رئیس - آقای شیخ العراقین زاده (اجازه)

شیخ العراقین زاده - قبل از دستور عرض دارم

رئیس - آقای شریعت زاده (اجازه)

شریعت زاده - قبل از دستور رئیس - نسبت بصورت مجلس معارضی هست

(گفته شد خیر)

رئیس - چن شعبه های سابق دوره اش منقضی شده باید تجدید فرمه شود .

از شعبه اول تا پنجم هر کدام بیست نفر .

مساوات - اجازه میفرمائید رئیس - بفرمائید

مساوات - امروز شعبه ها را خیر کردند برای انتخاب کمیسیون بودجه اگر وقتش منقضی شده انتخاب صحیح است یا خیر؟

رئیس - انتخاب می بایستی از شعبه های فعلی بشود . شعبه اول تا پنجم هر کدام بیست نفر و شعبه پنجم و ششم ۱۹ نفر (آقای احتشام الحکماء استقراع نموده شب سه بترتیب ذیل (حاصل گردید)

شعبه اول
آقایان داور . مستوفی الممالک . حاج میرزا احمد خان اتابکی . معظم . آقا شیخ عبدالرحمن . حاج میرزا رضا رفیعی آقا میرزا شهاب الدین . حاج میرزا عبدالعلی میرزا صادق خان اکبر . قائم مقام . میرزا حبیب الله خان کمال وند . آقا سید محمد سلطانی . دکتر امیر اعلم . ملا فرج الله سهراب خان . آقا میرزا حسین خان پیرنیا اسمعیل خان اسفندیاری . عباس میرزا فیروزی . مفتی . میرزا باقر خان عظیمی شعبه دوم

آقایان آقا میرزا حسین خان ملائی تجدد . آقا میرزا حسین خان . اسفندیاری آقا میرزا عبدالله خان . سهراب زاده . آقا میرزا ابوالحسن خان پیرنیا . غلام حسین میرزا . میرزا آقا خان عصر انقلاب فرزند ارباب کیخسرو . دکتر حسین خان بهرامی . آقا میرزا یحیی خان زنگنه . آقا شیخ جلال . سکی استوان . آقا میرزا حسن خان پیرنیا . دکتر ضیائی . مدیر الدوله . مدرس . مشار الملک حاج میرزا عبدالوهاب .

شعبه سوم - آقایان : محمدولی میرزا ناصر ندامانی . تقی زاده . آقا میرزا رضا خان افشار . ضیاء الواعظین . آقا شیخ محمد علی تهرانی . مساوات . حاج میرزا رضا دامغانی . حاج حسن آقا . رضا خان بهلوی . شیروانی . حاج میرزا یحیی دولت آبادی . آقا میرزا هاشم آشتیانی . آقا میرزا علی کازرونی . تدین . آقا میرزا بدالله خان . میرزا سید مهدیخان طباطبائی . شریعت زاده . شاهزاده اکبر میرزا میرزا محمد خان مصدق

شعبه چهارم - آقایان : شیخ الاسلام ملایری . حائریزاده . میرزا سید احمد خان اعتبار . بهار . حیدرقلی میرزا . حاج اسمعیل . سلیمان میرزا . میرزا حسین خان دادگر . آقا میرزا محمود خان . رهنما . آقا میرزا سید احمد بهبهانی . سیف الله خان اسکندری . دکتر احتشام آقا میرزا محمد حسین صدرائی . مرتضی قلیخان بیات . آقا میرزا رضاخان حکمت آقا شیخ علی مدرس . فتح الله میرزا هرمزی دست قیب . میرزا مهدیخان زاهدی .

شعبه پنجم - آقایان : میرزا محمد نجات . آقا شیخ هادی یزدی . آقا میرزا شکرالله خان صدری . آقا میرزا احمدخان اخگر . آقا سید کاظم یزدی . آقا میرزا محمد رضا مهدوی . آقا میرزا یوسفخان

هزاره . آقا شیخ محمد علی اموتی . آقا سید حسن اجاق . آقا میرزا سید مصطفی بهبانی . میرزا علیخان اقبال . حبیب الله خان نماینده بجنورد . آقا میرزا سلیمان ایزدی . حاج میرزا اسدالله خان . اسمعیل خان قشقائی . یاسائی . میرزائی . صدق - السلطنه . فیروز میرزا فیروزی

شعبه ششم - آقایان : هایم . حاج میرزا علیرضا . زعیم . وکیل . آقامیرزا یوسفخان نماینده بروجرد . آقا سید یعقوب آقا میرزا جواد خان . سلطان ابراهیم خان . آقا سید محی الدین . اتحاد . دیوان بیگی . دکتر آقایان . محمد هاشم میرزا . آقا شیخ محمد تقی ذوالقدر . جهانشاهی . عطاء الله خان روحی . آقا میرزا سید حسن کاشانی . آقا سید عبدالعسین صدر . آقا سید محمد علی شوشتری

رئیس - اسامی باین ترتیبی که قرائت شد صحیح نبود . می ایستی قبلاً بهر شعبه نوزده اسم تقسیم شود چهار اسم باقی مانده تعلق می گرفت بشبه اول و دوم سوم و چهارم بعد این صورت اصلاح و اعلام خواهد شد

آقای شیخ المراقین زاده (اجازه)

شیخ العرب اقرین زاده - تلگرافات
ومکاتبی که از چندی قبل باین طرف از مازندران و تنکابن رسیده است مرا وادار کرد که بیایم این جا و مختصری از اوضاع آنجا را عرض نمایم گان برسانم و ضمناً از موقع استفاده کنم .

در موقعی که آقای کفیل وزارت داخله تشریف دارند از ایشان سؤال کنم نسبت باین وضعیاتی که اخیراً در مازندران و حدود شمال پیدا شده است چه تصمیمی اتخاذ کرده اند

از چندی باین طرف از مازندران و استرآباد يك سلسله مراسلاتی میرسد که در صحرائی استرآباد يك تبلیغات و يك اقداماتی که ممکن است بر علیه دولت و مملکت ایران تمام شود شروع شده و از نقطه نظر باینکه ما اطمینان داشتیم دولت در حال مراقب هر گونه تبلیغاتی است که بر ضد مملکت می شود یقین داشتیم که در این مورد هم نهایت کوشش و مراقبت را کرده اند که این تبلیغات سرایت پیدا نکنند و بر علیه دولت و مملکت ایران تمام نشود متأسفانه اخیراً مطابق تلگرافاتی که آمده است و یک قسمت از آنها هم بمجلس شورای ملی مخابره شده است یک قسمت هم در نزد آقایان وکلای مازندران موجود است یکمده از اشرار ترکمن همانهایی که ممکن است در تحت يك تأثیرات سوئی واقع شوند یا یک یریا کاندھائی در آنها مؤثر واقع شود شروع یک حملاتی

بحدود شمال کرده اند در قسمت گمش تپه - قریه - چیک رود فرح آباد و مشهدسر در آن جاها و تکاهای ترکمن که هر يك دارای صد یا پنجاه نفر است می آید وارد می شود و اشخاصی را که آن جا هستند نذرن و مرد بامیکشند یا بر میدارند همراه خود می برند

حالا این وضعیات بسایر حدود هم تجاوز کرده است بنده در این خصوص اطلاعی ندارم

این عمل در این وقت و در این موقعی که آقای رئیس الوزرا هم دار امور هستند در انداء چندان مهم بنظر نمی آید زیرا از بزرگتر از این تردها و مصیبتها جلوگیری و خاموش شد ولی بنده میخواستم در این مورد سؤال کنم که آیا دولت در قبال این حرکات کوچککی که امروز يك اثرات سوئی در حدود شمال کرده چه اقداماتی کرده است

زیرا معتقدم که اگر خدای نکرده جزئی مسامحه شود دامنه این مسئله توسعه پیدا میکند و تصدیق می فرمائید مردمی که در گناره نشسته اند اینها همیشه يك دیواری هستند که مملکت را از هر گونه تعرض مصون داشته اند و این بیچاره ها همیشه باید مورد توجه واقع شوند اینها مال و عرض و ناموس و کلیه دارائیشان در معرض هر گونه دست اندازی است

حالا در این زمینه آیا دولت يك اقدامات مؤثری کرده و در صد هست که قوای کافی بآن جا اعزام نماید و از هر ج و مرج جلوگیری کند یا خیر؟

اگر آقای کفیل وزارت داخله مطلع هستند بنده مقتضی میدانم جوابی باین سؤال بنده بدهم .

معاون وزارت داخله - تقریباً از یکسال قبل راپرتھائی راجع بیک جنبشهایی که در تراکمه بود میرسید ولی البته آن قدر جالب اهمیت نبود و دولت هم مثل اینکه همیشه در نظر دارد و در هر قضیه ابتدا نمی خواهد بقوه قهریه با آن قضیه مواجه شود البته تعلیمات و احکامی برای جلوگیری از بعضی حرکات داده میشد و مؤثر هم بود .

تا این اواخر ابدأ اقدامی که موجب نگرانی باشد و سلب امنیت بکنند رخ نداد مگر چندی قبل در حدود راه خراسان يك وقایعی اتفاق افتاد که يك وقایع اتفاقی و انفرادی بود مثل اینکه از سوابق ایام هم می شد .

گاهی ترکمنها برام تجاوز می کردند از يك خطوطی و آن هم با يك اقدامات قوری رفع شد و امنیت کاملاً برقرار می شد . از چند روز قبل که از اواسط اردی بهشت باشد راپرت هائی می رسد که يك دفعه تراکمه شروع به حرکت کرده اند

و با لوتکاها آمده اند بسواحل مازندران ولی نه تنکابن در آن قسمت اولی مازندران و از طرف دیگر هم در حدود بجنورد و يك جنبش هائی کرده اند در این خط يك دفعه يك شرارتھائی ظاهر شده است این وقایع تقریباً از يك هفته قبل یعنی از ۱۵ اردی بهشت شروع شد و بدون فوت وقت از طرف دولت برای جلوگیری اقدامات کافی شد .

از اعزام قوا و حتی فرستادن طیارات برای اینکه البته دولت که همیشه در صدد است يك وقایعی را ابتدا بطور مسالمت و با احترام از مصادمه و خون ریزی جلوگیری کند .

وقتی که موجب تجری اشرار شد آنوقت دیگر قابل تحمل نیست و وظیفه دولت اینست که باموثرتترین وسیله با کمال فوریت جلوگیری کند و اشرار را قلع و قمع کند این بود که از يك هفته قبل دولت اقدام کرد .

چون دید دیگر مورد تامل نیست و باید اقدام قطعی بشود وزارت جنگ مشغول اقدامات بودند و راپرتھائی هم به وزارت داخله رسید و به وزارت جنگ ارجاع شد و موافق اطلاعاتی که داده شدم قوای نظامی و هم طیاره فرستاده شد و در تمام خطوط شروع کردند بجیو گیری از تجاوزات تراکمه و امیدواریم همین دوسه روزه راپرتھائی خیلی امیدبخشی که انتظار می رود راجع بتأمین آن حدود و دفع اشرار برسد و باستحضار آقایان نمایندگان محترم برسد

این حرکتی که ترکمنها کرده اند (یعنی عده از آنها) و تجاوزاتی که کرده اند بنده تصور میکنم از نقطه نظر دفع شرارت البته مستلزم اقدام خیلی فوری است چنانکه شد اما از نقطه نظر نگرانیهایی که نماینده محترم عنوان کردند

میتوان عرض کنم که نظیر این وقایع چند دفعه دیده شده و در تمام موارد ملاحظه شده است يك طوری که مطلوب آمال ملی و مستلزم حفظ امنیت و مصونیت مملکت بوده و اقدام شده و نتیجه هم گرفته شده است در این مورد هم

باهمین نظرو انتظار آقایان میتوانند مطمئن باشند اقدامی که مستلزم حفظ امنیت مملکت و وحدت ملی و تابعیت ایران است در نتیجه اقدامات نظامی که شروع شده است حاصل خواهد شد و کاملاً امیدوارم بزودی نتیجه اقدامات را بعرض مجلس برسانم .

رئیس - آقای دولت آبادی هم سؤالی داشتند حاج میرزا یحیی دولت آبادی - بنده مدتی است می خواستم از وزارت داخله دوسه فقره سؤال کنم موقع بدست نیامد حالا که دیدم تشریف دارند از مقام ریاست

استجاره کردم سؤالات خود را بکنم یکی راجع ببلدیہ های ولایات است خاطر آقایان مستعضر است که اصلاحات بلدیہ هادر دور مشروطیت جزء مسائل اولیه و در درجه اول است حقوقی هم برای بلدیہ ها در قانون معین شده است که اگر آن حقوق بلدیہ هاداده شود کار بلدیہ ها رونق میگیرد و اصلاح می شود و مردم در حقیقت میوه مشروطیت را میچشند میخوام از وزارت داخله سؤال کنم که در این سال برای اینکه حقوق قانونی بلدیہ ها بآنها برسد دولت فکر کرده است یا خیر سؤال دوم راجع بنایب الحکومه های بی حقوق است در دوره های استبداد از حاکم پول می گرفتند و ولایات میفرستادند و هم مجبور بود از نایب الحکومه هامیل خودش پول بگیرد و ببلوک و قصبیات و شهرهای کوچک بفرستد حالا از حکام ظاهر آ پولی گرفته نمی شود چونکه مواجب دارند مگر بعضی چیزها که امیدواریم بعد نظائرش پیدا نشود و اما از نایب الحکومه ها غالباً در ولایات پول گرفته می شود و علاوه بر اینکه مواجب ندارند می شوم گاهی از آنها يك چیزهای دستی هم گرفته می شود و آنها را بباوک و قصبیات می فرستند این در حقیقت اجازه دزدی و اجازه چابیدن رعیت است .

نمی دانم در این باب دولت فکری کرده است که یا بلوکات و قصبیات را بی نایب الحکومه بگذارد یا اگر نایب الحکومه میفرستد افلا يك حقوقی به آنها بدهد که رعیت را در زحمت و آزار و اذیت نگاه ندارند یا نه ؟ این دو مسئله

مسئله سوم این است که يك یادکارهای بدی از سوئدیها در این مملکت باقی مانده و آن مسئله مجلس های تاریک است بنده هیچ نمی فهمم معنی مجلس تاریک چه چیز است !!

کهای دنیا مجلس تاریک وجود دارد؟ مقصوری که باید با اعمال شاقه دچار شود و اورا سیاست سخت گرد در يك جائی انداخته اند که فلج شود چشمش هم نا بینا شود و بالاخره صحتش هم از دست برود این بعقیده بنده چندان کار خوبی نیست آیا دولت فکر کرده است در این مجلس های تاریک و این بیفوله های فلج بکنند را به يك جاهای بهتری مبدل کند یا خیر؟ معاون وزارت داخله - راجع بلدیہ ها بنده سابقاً هم در مجلس عرض کردم نواقصی هست و بایستی آن نواقص را اعتراف کرد و البته باید از راهش آن نواقص را رفع کرد اول نقص ترتیب بلدیہ ها نداختن عوارض بلدی است بلدیہ که هایدی نداشته باشد بطور می تواند کار کند بنده خودم مشغول مکاتبه هستم با بلدیہ های ولایات یعنی وزارت داخله از آنها کار میخواهد از حیث تنظیم و روشنائی و صحیحی

ولی جوابهایی که می شنویم اینست که عایدی نیست. البته باید فکر عایدی کرد. عایداتی که امروز بلدیها دارند منحصر بنواقل است یعنی مازاد عایدات نواقل زیرا نواقل يك مبلغ صرف مخارج خودش می شود و چیز قابل باقی نمی ماند که صرف بلدی به شود بنابراین چطور میتوانیم تا وقتیکه وضع عایدات جدیدی نکنیم از بلدیهایك ترتیبات کاملی بخواهیم و انتظار يك اصلاحاتی داشته باشیم.

برای اینکه عایدات موجوده از منبع نواقل باید حاصل شود در تحت ترتیب بهتری بیاید و يك عایدی بیشتری برای بلدیها داشته باشد اقدام کرده ایم و با وزارت مالیه مشغول مذاکره هستیم برای اینکه يك طوری نواقل اداره شود که عایداتش بیشتر برای بلدیها بماند و راجع بقسمت های دیگر هم بلدیها دستور داده ایم که در هر جا يك مجلس مشورتی از اهل محل و نمایندگان و وجه طبقات تشکیل بدهند و يك منابع جدیدی برای عوارض بلدی در نظر بگیرند و بر کربش نهاد کنند تا این جا در تحت يك ابوابی بیاید و بعرض مجلس برسد و وضع يك عوارض بلدی بشود و تا اینطور نشود

بلند تصور نمی کنیم بتوانیم بطور مؤثر راجع با اصلاحات بلدی کاری بکنیم. این راجع بقسمت بلدیها.

اما در باب نایب الحکومه ها که آقا اظهار کردند چون بی حقوق هستند اسباب زحمت است و باید بر داشته شوند بلدی عارض می کنیم البته مأمور بی حقوق صورت مرتب ندارد

ولی از طرف دیگر اگر بخواهیم بکنی این نایب الحکومه ها را برداریم این هم صورتی ندارد

زیرا وقتن يك مأموری در هر کربك ولایتی مسئول آن حوزه هست من شوب آن مأمور گفت در نقاط جزء آدم نداشته باش. يك کاری که فرضاً راجع بحکومت اصفهان می شود تمامش راجع بشهر اصفهان نیست که حاکم خودش آنجا باشد و نظمی و بلدی و مأمورین دولت هم در آن مرکز باشند يك قسمتش راجع می شود بفریدن. در فریدن اگر حاکم نماینده نداشته باشد چطور می تواند کاری در آنجا انجام بدهد.

پس نباید گفت این مأمورین بر داشته شوند و باید سعی کنیم که این ها دارای حقوق بشوند و يك مأمورین مرتب اداری باشند.

این را همیشه بلنده در نظر داشته ام و هر وقتی که در وزارت داخله بودم اول سعی که داشته ام برای رفع همین نقص بود.

البته اگر ما بخواهیم بر ای تمام نقاط جزء در بودجه چیزی منظور کنیم يك

مخارج هنگفتی دارد. اما برای نقاطی که نسبتاً مهم تر است باید در بودجه مبلغی منظور شود ولی همیشه مواجه با کسر بودجه شدیم و يك مخارج زیادی هم نداشتم که آنها را نکنیم و بنایب الحکومه ها بدهیم

این است که اکثر نایب الحکومه ها بی حقوق مانده اند و تولید این زحمت امادرمین حال که بعضی از نایب الحکومه ها بی حقوق هستند بلند تصدیق نمیکنم که باید متمم اعمال بی رویه آنها باشیم و کاملاً باید تحت نظر باشند و حسن سلوک و صحت عمل را داشته باشند.

چنانچه از هر جا هم که شکایتی برسد البته جلو گیری می شود و مخصوصاً برای این نقاط تا وقتی که حقوق ندارند بلند بعکام و صباهای که میکنم این است که این کارها را بيك اشخاصی از اهل محل رجوع بکنند که معتمد باشند و يك علاقه و بضاعتی هم داشته باشند که محتاج با خاخی نشوند این تنها نظر به ای است که فعلاً می شود اختیار کرد که رفع معذور بشود و جمع این هردو نظر را هم شده باشد تا انشاالله در نتیجه وسعت بودجه و اعتبارات مملکتی ما بتوانیم برای همه این جاها تشکیلات منظم تأسیس کنیم.

راجع بحکومت ها هم چون بلنده يك روز این جا در مقابل سؤال آقای تقی زاده عراض مفصلی عرض کردم البته همه آنها را تکرار نمیکنم.

ولی عرض میکنم که مجلس ها البته نواقص دارد و محتاج با اصلاحات هم در تهران هم در سایر نقاط.

ولی آن نواقص با اندازه ای نیست که مجلس ها را ما بگوئیم مجلس تاریک یا مجلسی که کسی درش تلف با نفع بشود.

یا همان وسایلی که فعلاً موجود است می خواهم عرض کنم در طرف این یکی دو ساله اخیر خیلی از جزئیات امور مجلس ها که قابل اصلاح بود اصلاح شده

ولی ما اگر بخواهیم يك مجلسهای خیلی منظم با اصول جدید صحنی و علمی داشته باشیم چنانچه نقشه هایش را هم بلنده گرفته ام و مطالعه کرده ام اعتبار می خواهم. پول می خواهم.

البته هر وقت که ما آن اعتبار را داشته باشیم حتماً باید بکنیم.

راجع بوضعیتهای فعلی مجلسها در بودجه امسال هم يك رعایت هائی شده است که اگر انشاءالله بودجه بگذرد با آن نظری که ما اختیار کرده ایم این نگرانی ها رفع می شود.

یعنی ترتیبات صحنی وضع مجلس و روشنائی و این وضعیتهای رعایت می شود و تا بحال هم بقدری که ممکن بود برای رفع نواقص مجلسها اقداماتی شده منتهی

در تهران بیشتر در ولایات که مجلس هایش کوچکتر است کمتر ...

شیر وانی - اصفهان بهتر از طهران است.

معاون وزارت داخله - و امیدوار هستم که يك قسمت از این مسائل که فرمودند و در جریانست بزودی نتیجه آن حاصل شود و وجهات دیگرش که مربوط بتکمیل اعتبارات است موکول است بوقت خودش.

دولت آبادی - بلنده در مسئله نواقل که فرمودند مراد نواقل تفهیمیم مراد چیست؟

نواقل مخصوصاً سال بلدیها است و تفهیمیم مقصود از مازاد نواقل چیست؟ بانی مطالب را هم که وعده فرمودند اصلاح می شود بلنده عرضی ندارم.

معاون وزارت داخله - بلنده هم که عرض کردم مازاد نواقل مقصودم این نبود که نواقل يك قسمتش مال جاهای دیگر است.

نواقل مخصوص بلدیها است. در قانون بلدیها هم عایدات و سائط نقلیه تخصیص بلدیها داده شده مازادی که عرض کردم مقصود آنجوهی بود که بعد از مخارج آبله کوبی و بعد از مخارج باقی میماند ولی نخواستم استثناء کنم.

رئیس - در جلسه قبل پیشنهاد هائی راجع بماده سوم خبر کمیسیون بودجه راجع باستخدام مستخدمین امریکائی رسیده بود هنوز رأی نگرفته ایم.

(پیش نهاد های مزبوره بشرح ذیل خوانده شد)

پیش نهاد آقای تهرانی - این بلنده پیش نهاد می نمایم بطریق ذیل ماده اصلاح شود.

ماده ۳ - دولت باید واثابیه متناسبی برای هر يك از مستخدمین در حدود صد یا زده حقوق هر يك در تمامی مدت کتترات تهیه نماید.

در صورتیکه تهیه واثابیه و خانه را به عهده مستخدم معول نماید معادل صد یا زده بر حقوق سالیانه مشارالیه به او خواهد پرداخت.

حاج میرزا عبدالوهاب - بلنده اخطار نظامنامه دارم مال بلنده صدی دوازده است برای پیش نهادم است باید اول نسبت به پیش نهاد بلنده رأی گرفته شود.

پیش نهاد آقای حاج میرزا عبدالوهاب بلنده پیش نهاد میکنم صدی دوازده برای کرایه خانه منظور شود.

پیش نهاد دکتر آقایان - پیش نهاد میکنم که ماده ۴ بترتیب ذیل اصلاح شود ماهی یکصد تومان بعنوان کرایه منزل در باره هر يك از مستخدمین امریکائی

پرداخته خواهد شد.

پیش نهاد آقای هرمزی - بلنده پیشنهاد میکنم ماده سوم از دستورالیکه الی آخر ماده حذف شود.

پیشنهاد آقایان تجدید و شریعت زاده - بلنده پیشنهاد میکنم که ماده ۳ بطریق ذیل تنظیم شود.

ماده ۳ - دولت برای هر يك از مستخدمین در سنه اول ورودشان بایران معادل صدی بیست حقوق سالیانه علاوه بر حقوق آنها برای تهیه واثابیه و کرایه خانه خواهد داد ولی در سنوات بعد بهر يك صدی ده علاوه بر حقوق سالیانه بجهت کرایه منزل خواهد داد.

پیشنهاد آقای کازرونی - بلنده پیشنهاد میکنم که در ماده ۳ در سطر سه که بعد از کلمه متناسبی (به تشخیص دولت) اضافه شود.

پیش نهاد آقای آقا سید یعقوب پیشنهاد میکنم ماده سوم این نوع اصلاح شود دولت خانه واثابیه متناسب برای هر يك از مستخدمین در مدت کتترات تهیه نماید در صورتیکه تهیه واثابیه و خانه را بعهده مستخدم محول نماید معادل صدی یا زده الخ

رئیس - آقای تهرانی (اجازه)

آقا شیخ محمد علی تهرانی - بلنده پیش نهاد تقریباً بین طرفین عقیده مجلس است.

یکطرف جدیت دارند باینکه از قرار صدی بیست نسبت بخانه واثابیه آقایان مستخدمین امریکائی باشد لاغیر و یکطرف دیگر از صدی ده بهیچ وجه من الوجوه بالا نمیروند و از آنجا که بلنده اهمیت می دهم باستفهام مستخدمین امریکائی که زودتر هم این کارخانه پیدا کند.

از این جهت بلنده يك حالت وسطی را اتخاذ کردم که از قرار صدی یا زده نسبت بحقوقی که از برای هر يك از آقایان منظور است منظور شود چندان ضرری هم بحقوق آنها وارد نمی آید ما هم چندان فوق العاده تخطی نکرده ایم.

پس بنابراین حالت اعتدال بین صدی بیست و صدی ده همان صدی یا زده است که بلنده پیشنهاد کرده ام.

رئیس - رأی گرفته می شود بقبول توجیه بودن پیشنهاد آقای تهرانی.

آقایان موافقین قابل توجه قیام فرمایند (عده کمی قیام نمودند)

رئیس قابل توجه نشد

آقای حاج میرزا عبدالوهاب (اجازه)

حاج میرزا عبدالوهاب - چون آن روز آقای معاون وزارت مالیه فرمودند که در ولایات بعضی جاها هست که کرایه خانه از طهران کرانتر است منجمله مثالی که

زندگیمان بود.

بلنده هم تصدیق می کنم و از این نظر که هستند حداقل مواجیشان هفت هزار و پانصد دلار که قیمت دلار را هم وقتی که حداقلش را بگیریم می شود ۷ هزار و پانصد تومان و صدی ۱۲ که بلنده پیشنهاد کردم نهصد تومان می شود و بلنده مال همدان را قبول میکنم نهصد تومان بدهند هر طور خانه واثابیه که در همدان بخواهند بایشان می دهم چه رسد بولایات دیگر که بقول خودشان همدان از همه جا کرانتر است از این جهت بود که بلنده پیش نهاد صدی ۱۲ کردم

رئیس - رأی می گیریم پیشنهاد آقای حاج میرزا عبدالوهاب آقایانی که قابل توجه می دانند قیام فرمایند (عده کمی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد. آقای دکتر آقایان.

دکتر آقایان - بعد از پیشنهادی که بلنده کردم فرمائید شد با آقای مخبر کمیسیون مذاکره و عرض کردم قضیه دوتا است. یکوقت مسئله اجازه خانه است و يك وقت مسئله حقوق است اگر مسئله اجازه خانه است که بعقیده بلنده مجلس نمی تواند تشخیص غلط را تصدیق کند و مجلس تشخیص صحیح را بیشتر باید حفظ کند و قسوس لکری دولت علیه امری بکادر ایران چهل تومان کرایه منزل می دهد و اثابیه اش هم هزار و پانصد تومان نیست که آن کسی هم می آید مقامش از قسوس امری بکالاتر نیست.

آقای مخبر بلنده فرمودند که چون حقوق پیشنهادی دولت بیشتر بوده و در کمیسیون از حقوق کسر کرده اند با اجازه خانه افزوده اند.

این بعقیده بلنده غلط است چرا بدلیل اینکه حقوق را وقتی که می دهند متناسب شخصیت و اطلاع آن آدم است یعنی يك مبلغی را بیش بینی می کنند و بعنوان مقاطعه بان شخص می دهند اگر قضیه حقوق است آن وقت صاف و ساده آقای مخبر بفرمایند رسیدگی شود و حقوق را عوض ماهی هزار تومان هزار و پانصد تومان بدهند من عقیده ام این است که در مستشاروم مستخدم خارج آورده هیچ وقت نباید کوشش کرد که حقوق را کم داد.

اگر حقوق را هم مقابل امروز بکنند من رأی می دهم حرفی هم ندارم؟

برای اینکه وقتی که مافرار گذاریم سالی پنجاه هزار تومان بدهیم يك کسی را می آوردیم که بدر این مملکت بخورد استدعا میکنم که آقای مخبر توضیح بدهند که اگر همانطور که آن روز فرمودند کمتر از این باشد مستشار نمی شود آورد بسیار خوب البته آن کسی که می آید باقی - تی راضی باشد و حقوقی که بلو می دهم بانه مطابق مقام باشد.

اگر حقوق است بلنده موافق ولی اگر اجازه خانه است بلنده بیش از صد تومان حاضر نیستم بدلیل اینکه در بودجه دولتی امریککا برای قسوس کمتر از این مقدار معین شده.

رئیس - آقای تدین (اجازه)

تدین - این ماده سوم که خیلی طرف توجه آقایان شده است در کمیسیون هم خیلی طرف توجه آقایان بوده است ولی در ضمن مذاکرات طولانی که شد و توضیحاتی که رئیس کل مالیه دادند کمیسیون بودجه متقاعد شد حقیقت مسئله این است لایحه دولت که تقدیم شده بود از برای کسی که متصدی ریاست اداره کل محاسبات بود ۱۲ هزار و پانصد دلار حقوق پیش بینی شده بود و از برای بدمی ماهم همین طور ده هزار دلار و ۹ هزار و کسری نظریه رئیس مالیه این است که با صرفه جوئی کاملی که ایشان در نظر دارند البته باید اشخاصی را باید استخدام کنند که لیاقت و صلاحیت داشته باشند از برای مشاغل منظور که با آنها رجوع می شود و آن اشخاصی را که ایشان در نظر دارند بطور متوسط کمتر از آن حقوقی که در ولایات دولت منظور شده بودند خواهند گرفت حالا شما میخواهید این حقوق را مستقلاً منظور بدارید می خواهید عنوانش را تغییر بدهید و باسم کرایه خانه واثابیه يك مبلغ را تخصیص بدهید.

بنابراین در نتیجه مذاکرات با موافقت وزیر مالیه و رئیس کل مالیه يك مبلغی از اصل پیشنهادی دولت حذف شد و با رئیس کل مالیه موافقت کرد و با این مبلغی که کمیسیون معین کرده است حتی الامکان کوشش خواهد کرد که اشخاص لایق و صالحی را استخدام کند با اختیار دولت یعنی دولت مختار خواهد بود که خانه واثابیه متناسبی بآنها بدهد و بخودشان واگذار کند و اگر چنانچه دولت بازمصلحت ندید که خانه واثابیه بآنها بدهد و بخودشان واگذار کند صدی ۲۰ بطوریکه در این جا تصریح شده بر حقوق هر يك سالیانه علاوه در واقع منظور آن ۱۲ تا و آن ده تا و آن ۹ تا است.

حالا خواه باین وجه باشد خواه طور دیگر.

بنابراین اینجا یکفعلی دست دولت باز شده است برای اینکه در قسمت اول ماده سوم تصریح شده است که دولت باید واثابیه متناسبی بهر يك از مستخدمین بدهد و البته دولت کوشش خواهد کرد و وعده می داد که من هم در نظر دارم که واثابیه و خانه را دولت تهیه کند ولی اگر کرایه خانه واثابیه متناسبی بآنها بدهد و بخودشان واگذار کند صدی ۲۰ با آنها بدهد چندان کمتر از این باشد مستشار نمی شود آورد بسیار خوب البته آن کسی که می آید باقی - تی راضی باشد و حقوقی که بلو می دهم بانه مطابق مقام باشد.

دکتر آقایان آقایانی که قابل توجه می - دانند قیام فرمایند (عده کمی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد

آقای هرمزی (اجازه)

هرمزی - چون معاون وزارت مالیه يك بیاناتی فرمودند و بلنده راقانع کردند پیشنهاد خودم را پس می گیرم

رئیس - آقای شریعت زاده پیش نهادتان را تغییر دادید؟

شریعت زاده - بلی

رئیس - پیشنهاد جدید ایشان خوانده می شود.

(بشرح ذیل خوانده شد)

بلنده ماده ۳ را بترتیب ذیل اصلاح میکنم.

ماده ۳ - دولت مجاز است بهر يك از مستخدمین مذکور در ماده فوق مبلغ يك هزار و پانصد تومان الی دو هزار تومان برای خرید و تهیه واثابیه پس از ورود به ایران کارسازی و صدی یا زده از حقوق سالیانه هر يك از آنها برای کرایه خانه بپردازد.

تبصره - در نقاطیکه اثنای دولتی موجود است دولت می تواند منازل مناسبی را بجای صدی ۱۱ فوق الذکر با اختیار آنها واگذار نماید.

شریعت زاده - بلنده وقتی که این پیش نهاد را کردم متوجه نظر کمیسیون نبودم که نظرشان این است که در حقیقت حقوق پیشنهادی دولت با آنها برسد منتها عنوان آنرا تغییر داده اند.

البته ممکن است بر طبق يك دلایلی مقتضی باشد يك مستخدمینی بیایند که از حیث لیاقت وجود آنها در مملکت کمتر از حقوقی که دولت پیشنهاد کرده است بآنها نتوان داد بلنده با این نظر مخالفتی ندارم با این عنوان کرایه خانه واثابیه باین مبلغ مخالفم برای این که این عنوان يك سابقه بدی است و ممکن است بعداً ما از جاهای دیگر هم مستخدمینی بیآوریم و بگوئیم چون شما مستشاران امریکائی بهر يك دو هزار تومان دادید بما هم باید بدهید.

بنابراین اگر حقیقه نظر همان است که در راپرت کمیسیون بودجه است که مقصود واقعی تهیه واثابیه و کرایه خانه است پیشنهاد صحیح این است که بهر يك از آن ها هزار و پانصد تومان الی دو هزار تومان دفعه برای خرید واثابیه داده شود و برای کرایه خانه هم صدی ۱۱ بآنها بر حقوق سالیانه شان داده شود باین شرط که اگر دولت در نقاطی که آنها مأموریت دارند عمارات دولتی داشته باشد و مناسب باشد به آنها داده شود و آن صدی ۱۱ اضافه رانده اند.

واگر نظیرش این است که حقوق آنها زیادتر باشد بلنده موافق هستم خوب است مخبر کمیسیون بودجه تصویب همان لایحه دولت را پیشنهاد کند و ما هم رأی خواهیم ولی برای کسی که سالی ده هزار یا بیشتر حقوق دارد برای تهیه خانه واثابیه اوسالی دو هزار تومان بدهند این را باید مخالفت کرد زیرا این زیاد است و موافق اصول زندگانی امروزه نیست.

مخبر - بریروز آقای آقا سید یعقوب اینجا يك اعتراضی کردند که اثابیه که داریم چه میشود و بکجا خواهد رفت

در ماده ۳ پیشنهادی دولت اگر ملاحظه بفرمائید نوشته:

در صورتیکه دولت مصمم شود برای هر کدام از مستخدمین فوق الذکر منزل واثابیه تدارک نماید صدی ۲۰ از حقوق مأمور مزبور کسر خواهد شد.

اولاً نظریات کمیسیون و مذاکراتی که شد همین است که آقای تدین رئیس کمیسیون اظهار کردند دولتی يك نظریه دیگری هم بود و آن همان بود که بریروز بلنده در جواب آقای آقا سید یعقوب عرض کردم که اثابیه مذکور تا آن اندازه که موجود است مصرف شود یعنی دولت باید اثابیه و خانه متناسبی برای هر يك از مستخدمین در تمامی مدت کتترات تهیه نماید یعنی آن اندازه که منزل شایسته و مناسب (که برای ما هم فرقی نخواهد داشت) داریم می دهیم و اگر فرضاً يك اندازه کم آمد آن وقت معادل کسری را صدی بیست می دهیم.

بنابراین بلنده خواهش میکنم از آقایان در سر این ماده سخت گیری نفرمائید که زودترین قانون بگذرد.

رئیس - آقایانی که پیش پیشنهاد آقای شریعت زاده را قابل توجه می دانند قیام فرمایند.

(عده کمی قیام نمودند)

رئیس - رئیس قابل توجه نشد آقای کازرونی (اجازه)

کازرونی - کدام پیشنهاد است

آقا میرزا شهاب الدین - بعد از کلمه متناسبی (بتصمیم دولت) اضافه شود

کازرونی - بلنده فقط خواستم در این رائی که می دهیم يك کلماتی نباشد که اسباب اختلاف مابین آنهائی که کتترات شده اند و دولت بشود.

گاهی دیده شده در قوانینی که ما گذرانده ایم در تعبیر و تفسیرش چه اختلافی پیدا شده.

این جامی گویند (يك منزل متناسب) کلمه متناسب تصدیق می فرمائید خیلی تعبیرات برایش هست متناسب یعنی چه؟

متناسب بجهت؟ نسبت بکجا؟
 نسبت بجهت محل؟
 تشخیص کی؟
 بنا بر این بنده پیشنهاد کردم تشخیص دولت باشد.
 رئیس - آقایانی که پیشنهاد آقای کازرونی را قابل توجه می دانند قیام فرمایند.
 (عده کمی برخاستند)
 رئیس - قابل توجه نشد. آقای آقا سید یعقوب
 (اجازه)
 مال بنده و آقای طهرانی همان بود که تکلیف معلوم شد. رای که نمی دهند خنده نمایند گان
 رئیس - پیشنهاد آقای کازرونی بشرح ذیل خوانده شد
 بنده پیشنهاد میکنم که جمله های واقعه بعد از تهیه نماید از نظر دوم از ماده ۳ الی آخر حذف شود.
 رئیس - خوب ممکن است موقع رای گرفتن تجزیه شود
 کازرونی - توضیح بدهم؟
 رئیس - بفرمایند
 کازرونی - ما بعد از این هم میخواهم مستخدم از خارجه کتبرات کنیم. قانونی که ما میگردانیم باید یک الزامی برای آتیه ما در نظر نباشد.
 آقایان در نظر ندارند وقتی مایک سابقه گذاشتیم آن وقت در موقعی که خواستیم مستخدمین دیگری استخدام کنیم رجوع بسابقه میکنند ولو از مجرای دوستی هم باشد یک مبلغی بر ما تحمیل میکنند اینجا در نظر دارند که برای بکنفرم مستخدم تقریباً سالی دوهزار تومان کرایه منزل و آتیه بدهند.
 در ایران که برای یک نفر آدم این مبلغ زیاد است.
 حالا در اروپا نمی دانم؟
 شاید هر یک از افراد آنها یک باغ و بستانی داشته باشند.
 اما برای ما دوهزار تومان در سال برای آتیه و کرایه منزل زیاد است و برای اینکه این سابقه باقی نماند بنده پیشنهاد کردم که دولت منزل مناسبی با آتیه برای آنها تهیه نماید
 رئیس - پیشنهاد آقای محمدولی میرزا قرائت می شود
 بشرح ذیل خوانده شد
 ماده سوم - دولت تهیه خانه و آتیه لازم را که متناسب با مقام مستخدم باشد تهیه میدارد.
 رئیس - آقای محمدولی میرزا (اجازه)
 محمدولی میرزا - بیشتر ایراداتی که در این قسمت می شود راجع به مسئله صدی بیست است و بنده تصور میکنم که اگر همین

پیشنهاد قناعت کنیم بهتر است.
 برای اینکه مقصود تهیه آتیه و منزل است و ممکنست خود دولت تهیه نماید درم کز هم عملاً همین طور شده مثلا پارک مخبرالدوله را اجاره کرده و لوازم و آتیه هم تهیه کرده و غالب مستخدمین امریکائی در آن جا ساکنند بعد هم ممکنست دولت همین کار را بکنند مگر اینکه مستخدمین ناچار شوند به خارج بروند در آن صورت باید برای آنها منزل و آتیه تهیه نماید والا آتیه که به جای مستخدمین فعلی خواهند آمد و درم کز قناعت خواهند داشت.
 منزل برای آنها تهیه شده است و گمان می کنم این ترتیب سهلتر باشد.
 رئیس - این همان منظور آقای کازرونی است.
 رای میگیریم به قابل توجه بودن این پیشنهاد بعد دیگر تجزیه نمیکنیم.
 آقایانی که پیشنهاد آقای محمدولی میرزا را قابل توجه میدانند قیام فرمایند.
 (عده برخاستند)
 رئیس - قابل توجه نشد.
 رای گرفته می شود بماده سوم. آقای طهرانی تقاضای تجزیه کرده اند ماده تجزیه می شود بدو قسمت.
 قسمت اول از اول ماده تا تهیه نماید.
 قسمت دوم از در صورتیکه الی آخر ماده.
 (قسمت اول ماده بشرح ذیل خوانده شد)
 ماده سوم - دولت باید خانه و آتیه متناسبی برای هر یک از مستخدمین در تمامی مدت کتبرات تهیه نماید.
 رئیس - آقایانی که این قسمت را تصویب میکنند قیام فرمایند.
 (اغلب برخاستند)
 رئیس - تصویب شد.
 قسمت دوم قرائت می شود.
 (اینطور خوانده شد)
 در صورتیکه تهیه آتیه و خانه را به عهده مستخدم محول نماید
 معادل صدی بیست علاوه بر حقوق آتیه مشارالیه باو خواهد پرداخت.
 رئیس - آقایانی که این قسمت را تصویب میکنند قیام فرمایند.
 (اغلب قیام نمودند)
 رئیس - تصویب شد.
 ماده دوم که به کمیسیون مراجعه شده بود خبر کمیسیون رسیده است قرائت می شود بمدرای میگیریم.
 (اینطور خوانده شد)

پیشنهاد آقای آقا شیخ جلال نماینده محترم راجع به اصلاح ماده دوم قانون استخدام مستخدمین امریکائی در کمیسیون بوده مطرح.
 کمیسیون موافقت می نماید که بعد از کلمه باشد در سطر چهارم جمله ذیل علاوه شود:
 و وزارت فلاحه دولت متعهد امریکا تخصص او را در امور فلاحتی تصدیق نماید.
 رئیس - باید رای بگیریم بماده دوم به ضمیمه عبارتی که قرائت شد.
 آقایانی که ماده دوم را به این ترتیب تصویب می کنند قیام فرمایند.
 (اغلب قیام نمودند)
 رئیس - تصویب شد.
 ماده چهارم قرائت می شود.
 (بشرح آتی خوانده شد)
 ماده چهارم - تمام مستخدمین امریکائی مزبور مستول رئیس کل مالیه ایران و در تحت امر شارالیه خواهند بود.
 به استثنای رئیس کل فلاحتی که در امور عمومی فلاحتی مسئول وزارت فواید عامه و در امور مربوطه به خالصجات دولتی مسئول رئیس کل مالیه ایران خواهد بود.
 رئیس - آقای آقا سید یعقوب (اجازه)
 آقا سید یعقوب - مخالفت بنده در این ماده راجع به یک مسئله است که در ماده دوم هم عرض کردم ولی آقای وزیر مالیه جوابی که باعث اطمینان من باشد ندادند.
 بنده باین مستخدمین امریکائی فوق - ماده چهارم این قانون هم مینویسد که این مستخدمین مسئول رئیس کل مالیه هستند و در ماده قانونی هم در دوره چهارم تصویب شده است.
 مینویسد مستخدمینی که می آیند باید مسئول رئیس کل مالیه باشند
 عقیده ما در آن جا منطبق بر شخص بنا بر این اختیاراتی که امروز شخص دکتر میلیسویونی رئیس کل مالیه دارم متعلق به شخص اوست و بعضی اینکه دکتر میلیسویونی نکرده بودیم.
 این طور رای دادیم ولی حالا که آمده است نظر بصره جوئی که در کارها دارد طرف توجه ماست و چنانکه نظر آقایان هست موافق آن قانون دوسال بیشتر از کتبرات دکتر میلیسویونی نمانده است و بنده نمیتوانم غیر از قیام بدهم و مغیبات را هم نمایانم شاید دکتر میلیسویونی به امریکا برگشت یا یک ترتیبی شد که رفت آنوقت ما متخصص را بموجب این قانون کتترات میکنیم

امانیدانیم که رئیس مالیه ما که خواهد بود.
 بنده معتقدم که رئیس مالیه امریکائی و از تبه آمریکا باشد و در دوره چهارم هم باین عقیده رای دادیم
 ولی چون این خبر از آتیه است و ما هم از آتیه خبر نداریم اینست که بنده پیشنهاد کردم که بعد از رئیس کل مالیه در بین اهلا این نوشته شود (تیمه ممالک آمریکا).
 این جا آقای فروغی وزیر مالیه فرمودند که ما در آن قانون قید کرده ایم و رئیس مالیه دکتر میلیسویو است.
 درستست بنده هم میدانم ولی نظرم اینست که این مسئله را تأمین کنیم برای اینکه در مواد دیگر این قانون هم جانی نیست که این مسئله را تأمین کند اینست که بنده پیش نهاد کردم که بعد مستخدم که تا پنج سال دیگر مستخدم دولت ایران هستند مستول رئیس کل مالیه که متصف باین صفت باشد یعنی از اتباع دولت متحده آمریکا باشد هستند. مخالفت بنده ازین نقطه نظر است
 حالا اگر آقای وزیر مالیه یا ممبر کمیسیون این مسئله را تأمین میگردند که رئیس کل مالیه در هر صورت از اتباع ممالک متحده آمریکا است آن وقت بنده دیگر عرض نداشتم.
 وزیر مالیه - نظر آقای آقا سید یعقوب تأمین می شود بواسطه مواد کتترات خود دکتر میلیسویو و اما اینکه لازم شده است این ماده در اینجا نوشته شود بواسطه ماده یازده کتترات خود دکتر میلیسویو است - خیر.
 ماده دیگر است که در آن جا تصریح الماده اطمینان دارم.
 در ماده چهارم این قانون هم مینویسد که این مستخدمین مسئول رئیس کل مالیه هستند و در ماده قانونی هم در دوره چهارم تصویب شده است.
 مینویسد مستخدمینی که می آیند باید مسئول رئیس کل مالیه باشند
 عقیده ما در آن جا منطبق بر شخص بنا بر این اختیاراتی که امروز شخص دکتر میلیسویونی رئیس کل مالیه دارم متعلق به شخص اوست و بعضی اینکه دکتر میلیسویونی نکرده بودیم.
 این طور رای دادیم ولی حالا که آمده است نظر بصره جوئی که در کارها دارد طرف توجه ماست و چنانکه نظر آقایان هست موافق آن قانون دوسال بیشتر از کتترات دکتر میلیسویونی نمانده است و بنده نمیتوانم غیر از قیام بدهم و مغیبات را هم نمایانم شاید دکتر میلیسویونی به امریکا برگشت یا یک ترتیبی شد که رفت آنوقت ما متخصص را بموجب این قانون کتترات میکنیم

آقا سید یعقوب - بنده پیش نهادم استرد میکنم.
 رئیس - آقای تدین.
 تدین - موافقم.
 رئیس - آقای حاج میرزا عبدالعلی (اجازه)
حاج میرزا عبدالعلی طباطبائی - این ماده چهارم را با وجود اینکه آقای وزیر مالیه خودشان امضاء فرموده اند به عقیده بنده متأسفانه یک سلب اختیاری از خود و از وزرای مالیه که در آتیه خواهند آمد کرده اند.
 بنده معتقد نیستم که وزیر مالیه هیچ حق بررسی از مستخدمین نداشته باشد و معتقدم که نوشته شود مستخدمین مسئول وزیر مالیه و رئیس کل مالیه هستند.
 هم ذکر شده و اگر آن کلمه را در بین جاهم اضافه کنیم
 بعقیده بنده هیچ ضرر و لطمه باین قانون وارد نمی آید و شاید خود آقایان امریکائی هم مخالف نباشند که بعد از رئیس کل مالیه اضافه شود مسئول وزیر مالیه خواهند بود.
 این ضری ندارد و اگر ضرر دارد خوب است توضیح بدهند تا بنده هم مطلع شوم و رای بدهم.
وزیر مالیه - بنده در جلسه گذشته هم عرض کردم که گذشته از اینکه ترتیب اداری اینطور اقتضا می کند
 بملازمه این پیشنهاد مخالف ماده یازدهم کتترات دکتر میلیسویو است
 مثلا در ماده یازده می نویسد: تمام مستخدمین خارجه برای مالیه من بعد با تصویب رئیس کل مالیه اجیر و مسئول او خواهند.
 حالا اگر بخواهند چیز دیگری اضافه کنند ناقص آن می شود.
رئیس - آقایانی که پیشنهاد آقای شیروانی را قابل توجه می دانند قیام فرمایند. (عده برخاستند)
 رئیس - قابل توجه نشد.
 پیشنهاد آقای حاج میرزا عبدالعلی هم در واقع در همین زمینه است.
 پس رای نمی گیریم پیش نهاد آقای طهرانی.
 (اجازه)
آقا شیخ محمد علی طهرانی - معلومت رؤسا همیشه مستقیماً مسئول وزیر هستند و اجزاء جزء مسئول مستقیم رئیس خودشان هستند و فائده اینکه مستخدمین مسئول مستقیم رئیس مالیه باشند اینست که رئیس مالیه باید ناظر اعمال مستخدمین باشد و آلا وقت خود رئیس مالیه مسئول باشد و اگر وزارت مالیه باو تلگراف کرد و نگرانی دارد؟

ارحواب داد
 من مسئول وزارت مالیه نیستم و مسئول شخص رئیس مالیه هستم شما چه ایرادی میتوانید باو بگیرید؟
 بعلاوه این اختلاف نظر الان در این جا هست و بعضی ها می گویند اگر نوشته شود
 آن دوازده نفر مسئول رئیس کل مالیه باشند و خود رئیس کل مالیه مسئول وزیر مالیه باشد کافی است و بعضی های دیگر میگویند خیر وقتی دوازده نفر مسئول یک نفر مستقیم مسئول مقام دیگری نخواهند بود.
 الان این اختلاف نظر این جا هست حالا ما چرا این اختلاف نظر را بواسطه اضافه کردن یک کلمه رفع نکنیم؟ و آن کلمه در قوانین استخدام سایر مستخدمین هم ذکر شده و اگر آن کلمه را در بین جاهم اضافه کنیم
 بعقیده بنده هیچ ضرر و لطمه باین قانون وارد نمی آید و شاید خود آقایان امریکائی هم مخالف نباشند که بعد از رئیس کل مالیه اضافه شود مسئول وزیر مالیه خواهند بود.
 این ضری ندارد و اگر ضرر دارد خوب است توضیح بدهند تا بنده هم مطلع شوم و رای بدهم.
وزیر مالیه - بنده در جلسه گذشته هم عرض کردم که گذشته از اینکه ترتیب اداری اینطور اقتضا می کند
 بملازمه این پیشنهاد مخالف ماده یازدهم کتترات دکتر میلیسویو است
 مثلا در ماده یازده می نویسد: تمام مستخدمین خارجه برای مالیه من بعد با تصویب رئیس کل مالیه اجیر و مسئول او خواهند.
 حالا اگر بخواهند چیز دیگری اضافه کنند ناقص آن می شود.
رئیس - آقایانی که پیشنهاد آقای شیروانی را قابل توجه می دانند قیام فرمایند. (عده برخاستند)
 رئیس - قابل توجه نشد.
 پیشنهاد آقای حاج میرزا عبدالعلی هم در واقع در همین زمینه است.
 پس رای نمی گیریم پیش نهاد آقای طهرانی.
 (اجازه)
آقا شیخ محمد علی طهرانی - معلومت رؤسا همیشه مستقیماً مسئول وزیر هستند و اجزاء جزء مسئول مستقیم رئیس خودشان هستند و فائده اینکه مستخدمین مسئول مستقیم رئیس مالیه باشند اینست که رئیس مالیه باید ناظر اعمال مستخدمین باشد و آلا وقت خود رئیس مالیه مسئول باشد و اگر وزارت مالیه باو تلگراف کرد و نگرانی دارد؟

وزیر مالیه است و گاهی از اوقات اقتضا می کند که وزارت مالیه مستخدمین را بتوسط رئیس خودشان در تحت مسئولیت بیاورد و اگر وزیر مالیه نتواند من غیر مستقیم آنها را در تحت مسئولیت بیاورد صلاح نیست
 ازین جهت بنده پیشنهاد کردم لفظ مستقیم اضافه شود که مخالفی هم با آن ماده کتترات دکتر میلیسویو نداشته باشد.
 رئیس - آقای تدین.
 (اجازه)
 تدین - بنده تصور می کنم به تصریحاتی که در ماده یازده کتترات دکتر میلیسویو هست
 درین جا دیگر مذاکرات زیاد لازم نباشد و در همین اینکه شاید اولاً نظر باین نسبت بآن کتترات باشد
 ولی تصور میکنم حالا موقعش نباشد بعلاوه اگر بخواهیم پیش نهاد آقای طهرانی را قبول کنیم با آن توضیحاتی که ایشان دادند تصور می کنم عکس مقصود حاصل شود.
 برای اینکه مرتبه وزیر بعد از رئیس مالیه می شود و این صحیح نیست بعلاوه تمام اجزاء وزارت خانه مسئول وزیر هستند نهایت رؤساء مستقیم و اجزاء غیر مستقیم این یک امر مسلمی است و تصور نمی کنم محتاج باضافه کردن این کلمه باشد و نظریه آقای طهرانی هم در همین عبارت تأمین شده است.
رئیس - آقایانی که پیش نهاد آقای طهرانی را قابل توجه می دانند قیام فرمایند.
 (معدودی برخاستند)
 رئیس - قابل توجه نشد.
آقای آقا شیخ جلال (اینطور خوانده شد)
 اصلاح ماده چهار را بشرح ذیل پیش نهاد می نمایم:
 ماده چهارم - تمام مستخدمین امریکائی در حدود کتترات آنها که کاملاً باید مطابق این قانون باشد و هم چنین در حدود قوانین مملکتی دولت علیه ایران مسئول وزیر و رئیس کل مالیه بوده در تحت امر مشارالیهما انجام وظیفه می نمایند.
رئیس - این همین است که رد شده.
آقا شیخ جلال - این موضوعش غیر از آنست بدیهی است که هر مسئله را باید از نقطه نظر اساسی که موجبات نفی و اثبات آن مسئله را ایجاد کرده است تذکر داد و هیئت دولت که این قانون را پیش نهاد کرده اند پیش بینی کرده اند که مستخدمین امریکائی مسولیت دارند و هیچ کدام از آقایان هم معتقد نیستند که انسان نباید مسول باشد و در این پیش نهادی که بنده کردم مخصوصاً دو چیز را با آقایان تذکر

یکمی مسولیت امریکائی ها و دیگری مسولیت آنها در مقابل وزیر مالیه و بدیهی است که این پیشنهاد هیچ مخالفتی با ماده یازده ندارد
 برای اینکه مثالی است معروف که می گویند اثبات شئی نفی ماعدا نمی کند.
 در ماده یازده فقط نوشته شده است که آقایان امریکائی ها مسئول رئیس مالیه هستند این منافاتی ندارد با اینکه مسول وزیر دولت هم باشند.
 تدین - هستند.
 آقا شیخ جلال - و اگر آقایان در نظر داشته باشند در تمام این مدت وقتی ما مورین در عملیات مسامحه میگردند میگفتند در حدود کتترات آنها ما حق حکومت نسبت بآنها نداریم.
 بنده تصور میکنم اگر حقیقه مجلس بخواهد يك بار دگر خوشی از خود باقی بگذارد و در حقیقت تفسیر و توضیح آن ماده هم باشد این است که باین پیشنهاد رای بدهد و در حدود قوانین مملکتی مثل يك نفر مستخدم دولت علیه ایران بآنها معامله شود.
 البته هر قانونی که از مجلس گذشت باید محترم باشد و آنها هم باید قانون محاسبات عمومی و قانون اساسی و تمام قوانین فرعی ما را محترم بدانند.
 وزیر مالیه - مسولیت را وقتی درست توضیح کنیم باید از روی يك مدرک و ماخذی باشد وقتی می خواهند يك وزیر یا يك رئیس یا يك زیر دست را تحت مسولیت در آورند چه میکنند؟
 میگویند بواسطه اینکه از فلان قانون یا فلان نظامنامه تخلف کرده یا فلان کار را نکرده باید فلان طور بشود.
 یکی از فوائد قانون همین است که وقتی مملکت قانونی است هر کس حدود و مسولیتش معلوم است می شود باو گفت چرا این طور کردی یا چرا فلان طور نکردی بنا بر این آن اختیاراتی را که ملاحظه فرمودید فقط بشخص دکتر میلیسویو داده است و بموجب این قانون که قومه مقننه ایران وضع کرده است او یک اختیاراتی دارد و بغیر از او بکس دیگر اختیاراتی داده نشده است.
 این مستخدمین کاملاً مثل يك نفر ایرانی تابع قوانین و نظامات و مسول رؤساء مافوق خود هستند همانطور که مذاکره شد دکتر میلیسویو مستقیماً و اجزاء غیر مستقیم مسول وزیر مالیه هستند و این دیگر ذکر کردن لازم ندارد و اما اگر در يك مواردی که يك کسی یا يك دولتانی گفته اند ما نمی توانیم فلان کار را بکنیم و از حدود اختیار ما خارج است بواسطه اختیار است که در قانون بد کتر میلیسویو داده شده است و با کتترات شده است و قبلاً گفته شده است که

دولت بدون تصدیق کتبی او نباید تکمیل مالی بکند. خوب دولت چه بکند؟ قوه مقننه این رأی را داده است و یک مصالحتی هم در نظر داشته است.

بنده اگر یک وقتی بگویم که بدون تصدیق کتبی او نمیتوانم این تعهد را بکنم اطاعت از قانون منسلک کرده ام و بالاخره این عیبی ندارد و مصالحت همچو بوده که قانون اینطور نوشته شود

رئیس آقایانی که پیش نهاد آقای آقا شیخ جلال را قابل توجه می دانند قیام فرمایند.

(عده قلبی قیام نمودند) رئیس قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای دکتر آقایانم در همین زمینه است قرائت می شود

بنده پیشنهاد میکنم که ماده چهارم بترتیب ذیل نوشته شود ماده ۴- تمام مستخدمین مزبور وزارت مالیه و رئیس کل مالیه خواهند بود باستثنای رئیس کل عمومی فلاحی که در امور فلاحی مسؤول وزارت فواید عامه در امور مربوطه بخاصجات مسؤول وزارت مالیه و رئیس کل مالیه ایران خواهد بود

رئیس این همان پیشنهاد آقای شیروانی است. آقای طهرانی هم پیشنهاد کرده اند که بعد از لفظ (رئیس کل مالیه) اسم دکتر میلوسو اضافه شود

(پیشنهاد مزبور بشرح ذیل قرائت شد) این بنده پیشنهاد می نماید که در ماده چهارم پس از جمله (رئیس کل مالیه ایران) در پرانتز اضافه شود (دکتر میلوسو)

رئیس بفرمائید آقای شیخ محمد علی طهرانی مثل معروف است که مار گزیده از ریسمان سیاه سفید میترسد

در آن دوره که از برای رئیس کل خزانه داری ایران از مالک متعدد امریکا مستر شوستر را خواستیم استخدام کنیم بنده شنیدم (اطلاع درستی ندارم) ابتداء قانون از برای شخص مستر شوستر معین شد بود که او بیاید و خزانه داری را تحویل بگیرد یک نفر از آقایان و کلا در مجلس گفته بود که ما قانون از برای شخص نمی گذاریم خوبست قانون را برای خزانه داری بگذاریم

نهییده سنجهیده با فهمیده و سنجیده این حرف را زده بودند و بالاخره حوادث شکی است که انسان نمی داند در آتیه چطور می شود

ما حالا بجه اطمینان این جارا جمع مسئولیت این اشخاص نسبت بر رئیس کل مالیه رأی بدهیم که نمی دانیم یک ماه دیگر یا یکسال دیگر چه شکل می شود

شاید ایشان نبودند و جناب منس رئیس کل مالیه باشد بنا بر این بنده پیشنهاد کردم که فقط دکتر میلوسو اضافه شود بعد از این اگر دکتر میلوسو قبول کرد و کتباتش تجدید شد بسیار خوب و اگر قبول نکرد در این صورت دو سال دیگر بیشتر نخواهد بود و این پیش نهاد هیچ ضرری هم ندارد

در هر صورت فکر این را باید کرد که اگر میلوسو رفت یا مثلا منس آمد چه کار باید کرد ما چه نتیجه خواهیم گرفت؟

مخبر برای رفع نگرانی جناب عالی عرض میکنم آن قانونی که در دوره چهارم گذشته است و اختیاراتی که بر رئیس کل مالیه داده شده است

مخصوصاً باسم شخص دکتر میلوسو است و تا شخص دکتر میلوسو هست این اختیارات معتبر است و هر وقت او نبود و رئیس مالیه دیگری بود این اختیارات را که امروزه دکتر میلوسو دارد آن شخص قانوناً نخواهد داشت مگر اینکه یک قانونی برای تعویض این اختیارات بر آن شخص بگذارند بنا بر این نظر به آقای تهران در آنجا تأمین شده است

رئیس رأی میکنیم آقای شیخ محمد علی طهرانی بعد از توضیح آقای مخبر استرداد میکنم

رئیس پیشنهاد آقای دامغانی (اینطور خوانده شد) بنده پیشنهاد میکنم در ماده چهارم در سطر دوم نوشته شود تحت تعلیمات مشارالیه خواهند بود

رئیس بفرمائید دامغانی این جا الزام مستخدمین امریکائی را که بایستی از رئیس کل مالیه اطاعت کنند همان قسمت اول تأمین میکند که نوشته است

مستخدمین امریکائی مسؤول رئیس کل مالیه ایران هستند. بعد نوشته است در تحت امر مشارالیه خواهند بود بنده پیش نهاد کردم لفظ (امر) حذف شود نوشته شده در تحت تعلیمات ایشان خواهند بود از دو نظر

تعلیمات مشارالیه. مخبر این را قبول میکنم رئیس کمیسون قبول کرد رأی میگیریم بماده چهارم تا تبدیل لفظ تعلیمات آقایانیکه تصویب می کنند قیام فرمایند (عده کثیری قیام نمودند) رئیس تصویب شد پیشنهاد تنفیص شده است

جمعی از نمایندگان - صحیح است. در این موقع جلسه برای تنفیص تعطیل و پس از سه ربع ساعت مجدداً تشکیل گردید (بشرح آتی خوانده شد)

ماده (۵) رئیس کل مالیه مستخدمین امریکائی مزبور را (باستثنای رئیس امور فلاحی) بمقاماتی منصوب خواهد نمود که وجود آنها در مشاغل مزبور بیشتر دارند و می توانند آنها را از یک مقام بمقام دیگر انتقال دهند و این انتقالات مستلزم هیچگونه اضافه حقوق نخواهد بود

رئیس آقای آقاسید یعقوب (اجازه) آقاسید یعقوب - مخالفت بنده در این ماده از نقطه نظر قانون اساسی است که در آنجا مینویسد: وزراء در پیشگاه مجلس مسؤولیت دارند

در این جا ارتفاع و ترقی دادن مأمورین مالیه را بنظر رئیس کل مالیه قرار داده ایم مثلاً رئیس کل مالیه یک کسی را معین می کند

برای فارس چون در این جا ندارد به مسؤولیت وزیر مالیه با موافقت وزیر به مسؤولیت خودش روانه می کند

بنده مثلاً در مقام سؤال برمی آیم از وزیر مالیه و میپرسم فلان مأمور که رئیس کل مالیه روانه کرده است فلان جا فلان خلاف را کرده است

وزیر مالیه میتواند بموجب این کتباتی که از مجلس گذشته است بگوید که این مأمور با موافقت و مشاورت من نبوده است و قانون هم از مجلس گذشته است بلدی که رئیس کل مالیه بتواند این هارا ارتفاع بدهد و از یک مقام بمقام دیگری ببرد در این صورت البته راه عدری برای وزیر هست و اگر یک نماینده سؤال بکند می تواند جواب اقامتی بدهد

یک اینکه نظر به آقای آقا شیخ جلال را تأمین می کند زیرا لفظ امر تقریباً بصفات شبیه تر است ولی تعلیمات می فهماند آنچه تعلیمات قانونی با آنها داده شود باید اطاعت کنند و علاوه لفظ امر یک عنوان بزرگ گواری دارد که بنده استعمالش را بجز در مقامات مقدسه دیانتی جای دیگر جایز نمی دانم و باین جهت عقیده دارم نوشته شود تحت

باشد نمی شود و اگر بفرمائید آن عبارتی نوشته شده (پیدایت وزیر نظر) نظر مرا تأمین خواهد کرد

عرض می کنم که آن راجع بوده است که در آن قانون گذشت که رئیس کل مالیه نظارت قانون و هدایت وزیر مالیه بود و کل مملکتی را تنظیم می کند ولی برای این ترقی دادن یا انتقال از مقامی بمقام دیگر در این اشخاصی بوزیر داده شده است

این است که بنده پیشنهاد کردم که حق برای رئیس کل مالیه باشد ولیکن بنده از مشاوره و موافقت کردن وزیر این هم پیش نهاد بنده است که تقدیم میکنم

مخبر - بنده ماده شش قانون ذکر میلوسو را برای آقایان قرائت میکنم تا آقا قانع شوند و پیشنهاد خود را مسترد فرمایند اینجاست مینویسد: (رئیس کل مالیه تحت تعلیمات قانونی و نظارت وزیر مالیه و بیا مراعات اصول مسؤولیت وزراء کلیه امور مالیه ایران را خواهد داشت

مشارالیه تحت هدایت قانونی و تصویب وزیر مالیه اختیار تام خواهد داشت که بودجه را تهیه کرده تشکیلات وزارت مالیه و تمام شعب آن و ادارات دیگر دولتی را که مستقیماً با جمع و محاسبه و پرداخت و جرد عمومی مربوط است اصلاح نماید) این حق را شما مطابق این قانون بدکتر میلوسو داده اید

حالا اگر بخواهید در ضمن قانون استخدامی که برای یک عده مستخدمین جدید وضع می کنید این حق را از او بگیری این راهش به پیش نهاد نوشتن نیست

زیر این یک طرح قانونی می خواهم که طی مدارج و مقامات قانونی خودش را بنماید بعد بیاید در مجلس و سلب این اختیارات بشود والا بتوسط این قبیل پیشنهادان نمی شود

رئیس آقای کازرونی (اجازه) آقا میرزا علی کازرونی - بنده گمان میکنم یک جمله در این ماده زیاد باشما این جا مینویسد: (رئیس کل مالیه مستخدمین امریکائی مزبور را (باستثنای رئیس امور فلاحی) بمقاماتی منصوب خواهد نمود که وجود آنها در مشاغل مزبور بیشتر دارند و می توانند آنها را از یک مقام بمقام دیگر انتقال دهند و این انتقالات مستلزم هیچگونه اضافه حقوق نخواهد بود

نظریه این توهمی که پیش می آید بنده پیشنهاد کردم که بعد از رئیس کل مالیه به موافقت و مشاوره وزیر مالیه نوشته شود یعنی میتواند با موافقت وزیر مالیه از یک مقام بمقام دیگر انتقال بدهد والا اگر خودش مستقل

انتقال بدهد حالادر مرتبه دوم که انتقال از یک مقام بمقام دیگر باشد با صرف نظر از احتیاج و تخصیصی است یا با رعایت احتیاج و تخصیص فنی است معلوم نیست بنده عرض می کنم در عبارت اواسی هیچ آیین ندارد که از یک مقامی بمقام دیگر انتقالش بدهند نهایت درجه اولی رعایت تخصیص فنی تصریح شده اما در جمله ثانسی تصریح شده و عبارت همچو میرساند که گویا با عدم رعایت تخصیص فنی و احتیاج هم میتواند

والا این توانستن که در جمله اولی هم معزز بود و آنجا هم نداده از مقامی بمقام دیگری نمی تواند انتقال بدهد در صورتی که میتواند منتهی با رعایت احتیاج و تخصیص این است که بنده پیش نهادی تقدیم کردم

مخبر این اظهاراتی که فرمودید هیچ دلیل نیابردید که قسمت اخیر زائد است ولی بنده برای اطلاع جناب عالی عرض میکنم که اینها البته باید یک اشخاصی باشند که اطلاع و تخصصشان در امور مالیه باید باشد فرض بفرمائید این هارا آوردند در مرحله اول یک نفر را رئیس محاسبات کردند یکی را هم پیشکار مالیه طهران بعد مقتضای اجاب کرد که رئیس مالیه طهران را بفرستند بفارس و مأمور فارس را بیارند اینجا

باید این اندازه اختیار داشته باشد و به علاوه نوشتن این عبارت چه ضرری دارد که جناب عالی مخالفت می کنید؟ اگر ضرری داشت و بفرمودید البته خوب بود ما هم قبول میکردیم

رئیس به پیشنهاد آقای آقاسید یعقوب گویا نتوان رأی گرفت آقاسید یعقوب - اجازه بفرمائید بعضی از نمایندگان - نمی شود رأی گرفت

رئیس بنده هم میدانم نباشد رأی گرفت آقا سید یعقوب - بنده پیشنهاد خود را استرداد می کنم (پیشنهاد دیگری از طرف آقای آقا سید یعقوب بشرح ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم که این تصریح بر ماده پنجم افزوده شود در صورت تنزل از مقام از حقوق کتباتی تنزل کند

رئیس بفرمائید آقا سید یعقوب - مطابق همین قانون که پیشنهاد شده است و در همان لایحه دکتر میلوسو هم این بود که چند نفر را برای ریاست مالیه ایالتی معین کنند و فنی را شرط میکنند و بعد بطور کلی میگوید و می تواند آنها را از یک مقام بمقام دیگر

کمیسیون بودجه هم ده هزار دلار در نظر گرفته است اما بعد از آنکه بنظر خود دکتر میلوسو آن کسی را که برای ریاست مالیه ایالتی آذربایجان معین کرده بود گفت این باید برود ریاست مالیه ولایتی مسلمه است ریاست مالیه ولایتی حقوقش کمتر است از ریاست مالیه ایالتی و بنده هم بقدری حسن ظن بدکتر میلوسو دارم که عرض می کنم خودش این کار را خواهد کرد

توانیم این مبلغ را تعمیم کنیم این است که بنده پیش نهاد کردم دوازده هزار تومان باشد

مخبر بنده آقای آقا سید یعقوب را توجه میکنم دوره چهارم که خودشان هم تشریف داشتند در موقهیکه تلگراف شد دکتر میلوسو بیاید در آن وقت آقای علائی هم آنجا تشریف داشتند در همین مجلس سی هزار دلار تصویب کردند برای مخارج آمدن مستشاران امریکائی و از آنجا تلگراف کردند که با سی هزار دلار ممکن نیست اینها بتوانند برسند

بهمه مدل ده هزار دلار دیگر هم اعتبار داده شد که مجموعش چهل هزار دلار شد ولی تمامش را بنده اطلاع دارم که شرح شده و یک مقداری که خرج نشده پنجم دولت در صدق دولت ضبط شده این مبلغ بیست و پنج هزار دلار هم اعتبار است

همه آقایان هم صرفه جوئی هائی را که در وزارت مالیه در دوره تصدی کتر میلوسو بعمل آمده ملاحظه فرموده اند چنانچه اظهار اعتماد و اطمینان هم بفرمایند این مبلغ هم بدست او خرج میشود اگر پانزده هزار دلار بشود همان پانزده هزار دلار محسوب است بیشتر بشود همان مبلغ محسوب می شود

ولی در هر صورت از بیست و پنج هزار دلار علاوه نخواهد شد پس بعقیده بنده در این ماده خوبست زیاد مذاکره نشود زیرا با اندازه که مقصور بود بلکه میخواهم عرض کنم که در یک جلسه وقت کمسیون گرفته شد و شاهزاده سلیمان میرزا در این موضوع مدت مدیدی مذاکره کردند و آخرین مبلغی که ممکن بود موافقت کنند همین مبلغ بود که بطور اعتبار معین شد البته باید آقایان بدانند که هر قدر مخارج شد همان اندازه بدون اینکه یک دینار علاوه شود محسوب خواهد شد و بعضی خرج هائی هم که لزومی نداشته باشد نخواهد شد

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است رئیس پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب (بشرح آتی خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم که مخارج مسافرت بیش از دوازده هزار تومان نشود شد زیرا اینها دوازده نفر هستند و من معتقدم که پانزده هزار تومان هم نخواهد شد لااقل دوازده یا پانزده نه بیست هزار تومان باشد

اما ۲۵ هزار تومان دوازده نفر از امریکا بیایند به ایران یا وساطت نقلیه که در این جا خیلی سهل و آسان است مانعی نخواهد بود

معاون وزارت مالیه اطلاعاتی که آقای دکتر تحصیل کرده اند درست است بنده هم اطلاعات دیگری پیدا کرده ام

دوازده و از طرف دیگر بنده می بینم این بیست و پنج هزار تومان اگر بنا باشد خرج شود خیلی زیاد است و بنده بیشتر از این قوت قلب ندارم و آن ملتی هم که مرا کویل کرده اند بیش از این ندارند این است که دوازده هزار تومان پیشنهاد کردم

رئیس آقایانی که پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب را قابل توجه میدانند قیام فرمایند (عده قلبی قیام نمودند) رئیس قابل توجه نشد پیشنهاد آقای دکتر آقایان (اینطور قرائت شد)

پیشنهاد میکنم مادرش بترتیب ذیل اصلاح شود: ذیل برعهده دولت ایران الف- قیمت یک بلیط درجه اول از امریکا بظهران ب- مبلغ یکصد دلار نقد

رئیس آقای دکتر آقایان (اجازه) عیب کارهای ما این است که همیشه وقتی سابق یک کاری بکنیم آن سابقه را دلیل قرار میدهیم

آقای مخبر دلیلی که برای تصویب این ماده آوردند این بود که دوسه سال قبل از این چهل هزار دلار اعتبار دادیم این دلیل نمی شود مطابق اطلاعی که خودم شخصاً دارم و رفتیم پیش کمپانی که اداره اش در لاله زار است تحقیق کردم و فیش آن هم اینجا است ممکن است ملاحظه بفرمائید

خرج سفر یک نفر از نیویورک که بزرگترین بندر امریکا است با بلیط درجه اول با شام و ناهار و مهمانخانه و همه چیز تا بغداد باستثنای خرج خوراک از بغداد تا طهران چهارصد و شصت و هشت تومان یعنی دو صد و هفتاد دلار بلیط درجه اول نیویورک الی بیروت و دو صد بیست و پنج تومان خرج اتومبیل درجه اول و تجملی از بیروت تا طهران است و باین مبلغ چهار صد و شصت و هفت تومان و چیزی که خرج خوراک از بغداد تا طهران هم اضافه شود سه روز چهار روز روزی ده تومان هم اضافه شود می شود چهل و پنج تومان نه شصت تومان و یکنه خرجی که در اینجا محسوب شده انعامی است که آن کسی که در کشتی است ممکن است به مستخدم کشتی بدهد

اهلای بنده پیشنهاد کردم به فرد اینها دولت علیه یک بلیط درجه اول بدهد و صد تومان هم که بآنها داده شود برای مخارج خوراک از بغداد تا طهران کافی خواهد بود

مخبر آقای سید یعقوب - آقای مخبر محترم فرمودند که شما اطمینان دارید تمام این فرمایشات صحیح است ولیکن من دل بیشتر از این ندارم

من وکیل هستم که هم خودم قانع هستم و هم وکیل یک ملتی هستم که قناعت

و آن این است که خود دکتر میلسپو که باید چند روز دیگر حرکت کند مخارج بلبط و کشتی و وسائط نقلیه از طهران الی آمریکا را در حدود هشتصد تومان قرار داده اند

رئیس - آقایانی که پیشنهاد آقای دکتر آقایان را قابل توجه میدانند قیام فرمایند

(عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد.

رأی می گیریم بماده شش آقایانی که تصویب میکنند قیام فرمایند
(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد.

ماده هفت قرائت شود با بماند برای

بعد .

سردار عشایر - بنده پیشنهاد میکنم

جلسه ختم شود

رئیس - دیگری هم پیشنهاد کرده

است . بموجب ماده یازده قانون بودجه مقرر شده بود صورتی از مالیاتهای مملکتی بمجلس بفرستند دیروز از طرف وزارت مالیه صورتی فرستاده اند آنصورت باید به کمیسیون بودجه برود و طبع شود

بعضی از نمایندگان - طبع شود

رئیس - طبع و توزیع شود؟

بعضی از نمایندگان - بلی

رئیس - جلسه آتیہ روز پنجشنبه

بیست و چهارم اردیبهشت دستور هم بقیه

دستور امروز

(مجلس نیم ساعت بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - حسین پیرنیا

منشی

منشی

م . شهاب دکتر احتشام طباطبائی

جلسه یکصد و شصت و پنجم

صورت مشروح مجلس

پنجشنبه بیست و چهارم

اردیبهشت ۱۳۰۴

مطابق بیستم شوال ۱۳۴۳

مجلس دو ساعت و سه ربع قبل

از ظهر بریاست آقای آقامیرزا

حسینخان پیرنیا تشکیل گردید

صورت مجلس سه شنبه بیست و

دوم اردیبهشت را آقای آقا

میرزا شهاب قرائت نمودند

رئیس - آقای شیروانی

(اجازه)

شیروانی - بنده قبل از دستور

عرض دارم

رئیس - آقای آقاشیخ جلال

(اجازه)

آقاشیخ جلال - بنده هم بل از

دستور عرض دارم

رئیس - آقای دکتر آقایان

(اجازه)

دکتر آقایان - قبل از دستور

رئیس - آقای روحی